

Stanisław Wisłocki

31 maja 2008 roku minie 10 rocznica śmierci jednego z najwybitniejszych polskich dyrygentów drugiej połowy XX wieku – Stanisława Wisłockiego.

Stanisław Wisłocki urodził się w 1921 roku w Rzeszowie. Naukę muzyki rozpoczął u Seweryna Barbaga - profesora Lwowskiego Konserwatorium. Zadebiutował jako dyrygent w 1938 roku, prowadząc szkolną orkiestrę Gimnazjum im. Morawskiego w Przemyślu.

Po wybuchu wojny wraz z ojcem oficerem jadącym do armii Andersa wyjechał z kraju i w Rumunii podjął studia dyrygenckie u George Simonisa w Akademii Muzycznej w Timisoarze oraz pianistyczne u Emila Michaila. Przypadek sprawił, że usłyszał go wybitny rumuński muzyk George Enescu i zaproponował mu kontynuowanie nauki w swojej klasie w Bukareszcie.

6 grudnia 1944 roku Stanisław Wisłocki zorganizował i poprowadził specjalny koncert Orkiestry Symfonicznej Radia rumuńskiego, z którego cały dochód przeznaczono "na rzecz pogorzalców

Warszawy”. Był to pierwszy tego typu koncert zorganizowany poza granicami Polski. Po sześciu latach uchodźstwa powrócił do Polski i w 1945 roku zorganizował Polską Orkiestrę Kameralną złożoną z przedwojennych muzyków Filharmonii Warszawskiej. Dwa lata później zorganizował Orkiestrę Symfoniczną Filharmonii Poznańskiej, z wielkim trudem odnajdując przedwojennych jej muzyków. Artystycznym szefem Filharmonii Poznańskiej Stanisław Wisłocki był przez 11 lat. Równocześnie współpracował z Grzegorzem Fitelbergiem, ówczesnym szefem Wielkiej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, z którą dokonał licznych nagrań archiwalnych.

W 1961 roku Stanisław Wisłocki został dyrygentem Filharmonii Narodowej, a od 1978 do 1982 roku pełnił funkcję dyrektora artystycznego Wielkiej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia i TV w Katowicach. Na początku lat sześćdziesiątych Wisłocki otrzymał prestiżową Grand Prix du Disque z nagranie ze Światosławem Richterem i Orkiestrą Symfoniczną FN II Koncertu Fortepianowego S. Rachmaninowa dla Deutsche Grammophone. Nagranie to do dziś uznawane jest za jedno z najwybitniejszych w historii fonografii i doczekało się kilku reedycji w serii „Legendarne nagrania DG”.

Przez 60 lat swojej działalności kapelmistrzowskiej Stanisław Wisłocki współpracował z najśłynniejszymi orkiestrami symfonicznymi świata oraz najwybitniejszymi solistami (Argerich, Arrau, Askenaze, Berman, Boulangier, Cattel, Drzewiecki, Ekier, Fischer, Forrester, Francescatti, Gitlis, Grychtołówna, Indjic, Janowski, Kedra, Kulka, Magaloff, Magin, Małcużyński, Menuhin, Paleczny, Pergamenshikov, Ricci, Richter, Rubinstein, Stern, Szeryng, Szpinalski, Sztompka, Totenberg, Umińska,

Stanisław Wisłocki, Światosław Richter

CARACAS - 1965

Stanisław Wisłocki, Witold Lutosławski, Nadia Boulanger

Weissenberg, Wiłkomirska, Wroński itd.).

Stanisław Wisłocki był także organizatorem wielu festiwali muzycznych m.in. bachowskiego i mozartowskiego. W 1979 roku zorganizował w Poznaniu festiwal “Beethoven, nasz współczesny”, podczas którego razem z WOSPR-em wykonał wszystkie symfonie w ciągu pięciu dni. Rok później Wisłocki powtórzył to przedsięwzięcie z symfoniemi Brahmsa. Podczas pełnienia funkcji dyrektora artystycznego Orkiestry Filharmonicznej Teatro Colon w Buenos Aires, w 1980 roku Stanisław Wisłocki wystawił tam (po raz pierwszy w Ameryce Południowej) “Króla Rogera” Karola Szymanowskiego. Do udziału zaprosił polskich solistów: Bożenę Betley, Wiesława Ochmana i Andrzeja Hiolskiego.

Przez 50 lat Stanisław Wisłocki zajmował się także pedagogiką. Najpierw w PWSM w Poznaniu, gdzie przejął klasę dyrygentury po Walerianie Bierdiajewie, potem od 1955 roku był profesorem PWSM a następnie Akademii Muzycznej w Warszawie, gdzie od 1958 roku prowadził Katedrę Dyrygentury. Stanisław Wisłocki zmarł po kilkuletniej chorobie 31 maja 1998 roku.

Stanisław Wisłocki był także kompozytorem, choć intensywna działalność dyrygencka sprawiła, że dość wcześnie zaniechał pisania.

Najcenniejszą kompozycją Wisłockiego jest Koncert na fortepian i orkiestrę, napisany w 1948 roku, a następnie opracowany w drugiej wersji w 1951 roku. Prawykonanie odbyło się 18 lutego 1956 roku w Filharmonii Poznańskiej. Partię solową wykonał Władysław Kędra, dyrygował Witold Krzemiński. W tym samym roku, 13 października, Koncert został wykonany na I Festiwalu „Warszawska Jesień”. Grał Władysław Kędra, a Orkiestrą Filharmonii Śląskiej dyrygował Stanisław Skrowaczewski.

Stanisław Wisłocki, Witold Małcużyński

MAESTRO

©Tadeusz Deszkiewicz
tadesz@wa.onet.pl